

ALGEMENE PROJECTINFORMATIE

- **Projectnummer** V3.2a
- **Project:** Uitvoeringsprogramma Kust, deelproject Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels (RKZS)
- **Impulsprogramma:** Verduurzaming
- **Gedeputeerde:** Joke Geldof
- **Projectleider:** Chris Lansink / Ivon Soldaat
- **Totale projectkosten:** € 10.565.603 (exclusief programmamanagementkosten)
- **Bijdrage Investeringsimpuls:** € 8.139.225 (inclusief programmamanagementkosten), waarvan:
€ 5.400.000 TWIN-H
€ 2.681.950 Actieprogramma 2010
€ 57.275 ILG Verdrogingsbestrijding
- **Uitvoeringsperiode:** 2012- 2017

1. PROJECTOMSCHRIJVING

1.1 Inleiding

Provinciale Staten hebben voor Kustvisie en -programma, thans genoemd Uitvoeringsprogramma Kust, in totaal € 30 miljoen gereserveerd binnen de bestemmingsreserves TWIN-H en Actieprogramma 2010, te weten respectievelijk € 10 en € 20 miljoen. Op 16 november 2010 zijn provinciale Staten door GS over de stand van zaken geïnformeerd, waaronder het GS-besluit om:

- a. bij de verdere uitwerking van het Uitvoeringsprogramma Kust de voor dit programma binnen TWIN-H en Actieprogramma 2010 te beschouwen als een gezamenlijk inzetbaar budget
- b. als voorgestelde lijn het budget als volgt te verdelen:
 - voorbereidingskrediet € 1,5 miljoen
 - Identiteit Kustplaatsen € 5,0 miljoen
 - Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke schakels en Den Helder € 23,5 miljoen

Van de € 10 miljoen binnen de TWIN-H is inmiddels € 1,6 miljoen beschikbaar gesteld:

- proces- en onderzoekskosten Deltaprogramma en Identiteit Kustplaatsen € 1.000.000;
- voorbereidingssubsidie Identiteit Kustplaatsen: pilot Zandvoort € 500.000;
- voorbereidingsbudget Zwakke schakels € 100.000.

Op dit moment is het eerste deelproject Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke schakels (RKZS) uitvoeringsgereed. Voorgesteld wordt om als provinciale bijdrage voor dit project in totaal € 8.081.950 beschikbaar te stellen, waarvan € 5.400.000 ten laste van de TWIN-H en € 2.681.950 ten laste van het Actieprogramma 2010. De bijdrage van € 57.275 ten laste van het budget ILG Verdrogingbestrijding is door PS al eerder beschikbaar gesteld.

De provinciale bijdrage wordt als volgt ingezet:

- a. € 7.610.123 voor realisatie van het Uitvoeringsprogramma RKZS;
- b. € 171.827 voor het project Zandpolder (waaraan ook een ILG-bijdrage van € 57.275 als subsidie wordt verleend);
- c. € 300.000 voor extern door de provincie te maken kosten in haar hoedanigheid als programmamanager van het Uitvoeringsprogramma RKZS.

Her programma Ruimtelijke Kwaliteit Den Helder zal op een later moment aan Provinciale Staten ter besluitvorming voorgelegd.

Kust op Kracht

Voor het Noord-Hollands Kustgebied bestaat een veiligheidsopgave (aan de kustzijde) waarbij ook een opgave bestaat om een belangrijke impuls te geven aan de ruimtelijke kwaliteit (aan de landzijde). Beide opgaven maken deel uit van het programma "Kust op kracht". Het resultaat van dit programma is een beschrijving van een aantal gebiedsprojecten langs de kust van Noord-Holland. De projecten bestaan uit initiatieven vanuit de (lokale partijen) regio en hebben betrekking op veiligheid, natuur, recreatie en bereikbaarheid. De kracht van de gebiedsprojecten is de integraliteit van de initiatieven.

Na de projectbeschrijving kunnen de diverse deelprojecten –onder de noemer van Kust op kracht– afzonderlijk worden uitgevoerd. Hierbij wordt overigens ook gestreefd naar een integrale uitvoering om de overlast voor de gebruikers van het Duingebied zo minimaal en kort mogelijk te laten zijn. Zo ook de kustversterking van de Zwakke Schakels: Hondsbossche en Pettemer Zeewering (HPZ)). De doelstelling is tweeledig:

1. Verbeter de kustveiligheid zodat deze voor minimaal 50 jaar voldoet aan de voor deze waterkering geldende veiligheidseisen;
2. Handhaaf en versterk de ruimtelijke kwaliteit.

Landzijdig programma Ruimtelijke kwaliteit Zwakke Schakels

De investeringen gericht op veiligheid aan de kustzijde worden in hun geheel betaald door het Rijk. Het voorliggend voorstel betreft het Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels waarvan de kost en door de regio worden gedragen. Het programma is door de provincie samen met de gemeenten Bergen en Zijpe, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland en HHNK opgesteld. Met het programma wordt landzijdig een invulling gegeven aan de met het ministerie van Infrastructuur en Milieu afgesproken dubbeldoelstelling (veiligheid en ruimtelijke kwaliteit). Het programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels is gereed sinds januari 2011, waarna de dagelijkse besturen van de betrokken partijen inhoudelijk met het programma hebben ingestemd (onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraden en Provinciale Staten). Het College van GS hebben dit besluit op 1 maart 2011 genomen.

Na deze besluitvorming is in 2011 een aantal projecten/bouwstenen uit het programma verder ingevuld conform gemaakte afspraken in het programma (zie bijlage 1: Programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels en de bijbehorende addendums).

Naast deze verdere uitwerking heeft de provincie met de partijen Natuurmonumenten, landschap Noord-Holland, en de beiden gemeenten onderhandeld over de hoogte van hun bijdragen aan het programma. HHNK heeft aangegeven geen bijdrage te willen leveren. De vier partijen hebben aangegeven een gezamenlijke bijdrage van € 2.726.384 in de totale programmakosten van € 10.336.506 te willen leveren.

Tenslotte worden in het kader van RKZS buiten het Uitvoeringsprogramma nog meer projecten uitgevoerd. Een daarvan is het project Zandpolder Fase 2, waaraan ten laste van de TWIN-H € 171.827 en het ILG-Verdrogingbestrijding € 57.275 door de provincie als subsidie wordt verleend.

1.2 Maatschappelijk relevantie

De kustversterking van de Zwakke Schakels is noodzakelijk. Het programma Ruimtelijke kwaliteit benut de kansen die met de kustversterking van de Zwakke Schakels worden gecreëerd. Kansen zijn er op het gebied van recreatie, toerisme, natuur en economie. Op deze wijze wordt de overlast van de werkzaamheden van de noodzakelijke kustversterking meer dan goed gemaakt. Het eindbeeld is een veilige aantrekkelijke kust en nabije omgeving waar nieuwe kansen zijn benut op het gebied van recreatie, toerisme, natuur en economie.

1.3 Doelstelling

Het project Ruimtelijke Kwaliteit leidt tot versterking van de natuur en de recreatieve, toeristische en economische waarden in de gemeenten Bergen en Zijpe. Specifieke doelstellingen zijn:

- instandhouding Natura 2000;
- behoud van huidige binnendijkse cultuur en natuurwaarden.

1.4. Het resultaat

Het zichtbaar resultaat is:

- nieuw natuurgebeid op de plaats van de kustuitbreiding;
- de kopaansluitingen bij Petten en Camperduin;
- nieuw strand bij Petten en Camperduin;

- duidelijke zonering rust en reuring;
- ecologische oost-west verbindingen;
- duidelijke identiteit van de badplaatsen;
- versterkte noord-zuid verbinding (fiets- en wandelpaden);
- parkeervoorzieningen (auto's en fietsen), langzaam verkeerroutes, veilig oversteekplaatsen/ kruisingen, toegangen tot het strand, uitzichtpunten, verblijfplaatsen en route-aanduidingen.

1.5 Relatie met provinciaal beleid

Landschapsbeleid

Het landschapbeleid van de provincie is erop gericht om elementen zoals polders die deel uit maken van onze cultuurhistorie en waardevol voor de natuur zijn, te behouden. De projecten die met dit projectplan gesubsidieerd worden dragen bij aan de doelstelling van dit beleid.

Ecologische verbindingzones

In de Harger- en Pettemer polder wordt de ecologische verbindingzone uitgebreid; onderdeel van het project alhier vormt de natuurontwikkeling en de daarmee bedoelde uitbreiding van de ecologische hoofdstructuur (EHS).

Agenda recreatie en toerisme 2008 -2011

In de Agenda Recreatie en Toerisme hebben we als doel opgenomen om Noord-Holland te ontwikkelen als toeristische trekpleister op het gebied van de watersport en de waterrijke cultuur. Een belangrijke opgave hierin is het beleefbaar maken van het waterrijke cultuurlandschap. Op initiatief van de provincie nemen gemeenten, waterschappen en terreinbeheerders deel aan een overleg over de vraag welke cultuurhistorische structuren met een waterelement versterkt kunnen worden en hoe dat moet gebeuren. In het waterplan 2010 – 2015 is opgenomen dat we aan de waterschappen vragen om, indien er overeenstemming is gekomen over welke waterelementen versterkt moeten worden met cultuurhistorie, het proces te trekken en cultuurhistorie mee te nemen in uitvoeringsplannen.

In de Agenda is daarnaast opgenomen dat we recreatie dichtbij huis willen stimuleren. Door toenemende verstedelijking, vergrijzing en individualisering bestaat er meer behoefte voor recreatie dichtbij huis. Er wordt hierbij ook ingezet op andere sporen zoals betere benutting van bestaande recreatiegebieden, het verder toegankelijk maken van het agrarisch gebied voor recreatief medegebruik (bijvoorbeeld door aanleg van boerenlandpaden) en recreatief medegebruik van bestaande en te realiseren natuur.

1.6 Activiteiten/onderdelen project/deelprojecten

Het Uitvoeringsprogramma bestaat uit infrastructurele maatregelen, zoals realisatie van parkeervoorzieningen (auto's en fietsen), langzaam verkeerroutes, (fiets- en wandelpaden) veilig oversteekplaatsen/ kruisingen, toegangen tot het strand, uitzichtpunten,verblijfplaatsen, routeaanduidingen en de aankoop van grond in de Harger- Pettemerpolder.

De projecteigenaren zijn Natuurmonumenten (NM), Landschap Noord-Holland (LNH) en de gemeenten Bergen en Zijpe. De provincie voert zelf geen projecten uit en is geen eigenaar. De aan te kopen grond in de Harger- en Pettemerpolder komt tegen een minnelijke bijdrage in bezit van (NM), die zelfs € 1,8 miljoen aan dit project bijdraagt.

Achteraan dit document zijn de diverse projecten beschreven en zijn in zes hoofdprojecten te onderscheiden:

- Projecten "Petten" (grondgebied gemeente Zijpe)
- Projecten "Camperduin" (grondgebied gemeente Bergen)
- Projecten "Harger- en Pettemerpolder" (grondgebied gemeente Bergen)
- Projecten "Callantsoog" (grondgebied gemeente Zijpe)
- Projecten "Zwanenwater" (grondgebied gemeente Zijpe)
- Projecten "Groote Keeten" (grondgebied gemeente Zijpe)

1.6 Betrokken partijen

Provincie Noord-Holland, Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, de gemeente Bergen, de gemeente Zijpe en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

1.7 Tijdsplanning

In februari 2012 zullen Provinciale Staten en de gemeenteraden van Bergen en Zijpe met het programma, inclusief de daarmee gemoeide financiële bijdrage, instemmen. Meteen daarna zullen de vijf partijen de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tekenen, waarbij de bijdragen van NN en LNH definitief zijn (HHNK betaalt niet mee). Na ondertekening van de SOK gaat het project van start met aankoop van grond in de Harger- en Pettempolder. De uitvoering van de maatregelen kunnen pas van start wanneer de werkzaamheid aan de kustzijde zijn afgerond, namelijk vanaf 2013. De gehele uitvoeringsperiode is 2012- 2017

1.8 Aard investering

Naast aankoop van grond zijn de te realiseren maatregelen fysiek tastbaar met een minimale levensduur van 10 jaar.

1.9 Is de exploitatie geregeld (na realisatie beheer en onderhoud)

De projecteigenaren zijn verantwoordelijk voor het toekomstig beheer en onderhoud van de gerealiseerde maatregelen. Dit wordt vastgelegd in de SOK. Voor het toekomstig beheer en onderhoud. Hiervoor kan bij de provincie geen financiële bijdrage worden gevraagd.

1.10 Niet financiële risico's bij het project (financieel, en niet financieel)

Een project krijgt pas geld wanneer het uitvoeringsgereed is. Zo moeten alle benodigde vergunningen zijn verstrekt en de opdracht tot realisatie zijn gegeven (gunning). Dit biedt voldoende borging dat projecten worden uitgevoerd. Er zijn dan ook geen niet-financiële risico's verbonden aan het project.

2. FINANCIËN

2.1 Bijdrage provincie onmisbaar in financieringsstructuur (onderbouwing van de bijdrage)

De bijdrage van de provincie is onmisbaar voor realisatie van het Uitvoeringsprogramma dat leidt tot een hoge kwaliteit van de ruimtelijke inrichting aan de landzijde van de kust. Zonder de provinciale bijdrage zou deze kwaliteit niet worden gehaald en zou er een veel kleiner Uitvoeringsprogramma met minder projecten worden gerealiseerd, Daarom is de provincie bereid 75% van de programmakosten voor haar rekening te nemen.

2.2 De co-financiers

Naast de provincie dragen vier van de vijf andere partijen een financiële bijdrage aan het Uitvoeringsprogramma waarvan LNH in natura. HHNK heeft geen projecten in het Uitvoeringsprogramma en betaalt derhalve niet mee maar ondertekent vanwege haar belangrijke rol in de waterveiligheid en - kwaliteit de SOK.

De bijdragen van de partijen aan het Uitvoeringsprogramma RKZS zijn:

Zijpe	739.580
Bergen	186.803
NM	1.800.000
LNH	-
Provincie Noord-Holland	7.610.123
Totaal	<u>10.336.506</u>

2.3. Is de dekking van de co-financiering van derden geregeld?

Na instemmingen van Provinciale Staten, beide gemeenteraden en de ondertekening van de SOK is de dekking van het Uitvoeringsprogramma geregeld.

Na het PS-besluit over het programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels kan het project Zandpolder Fase 2 voorgedragen worden voor plaatsing op het Uitvoeringsprogramma ILG 2012 t.b.v. subsidieverlening aan Landschap Noord-Holland. De subsidie zal maximaal € 229.102 bedragen, waarvan € 171.829 ten laste van de TWIN-H en € 57.275 ten laste van het budget ILG-Verdrogingbestrijding.

2.4 Financiële projectinformatie

a. Uitvoeringsprogramma RKZS

De totale projectkosten bedragen € 10.336.506 en zijn gebaseerd op prijspeil 1-1-2011 (en dus niet geïndexeerd). Vanwege het vertrouwelijk karakter van de ramingen, zijn de uitgaven per

project niet weergegeven. De dekking is al volgt: de provincie € 7.610.123 en de andere partijen € 2.726.384.

Het beschikbaar budget is taakstellend. De bijdragen van de partijen worden niet geïndexeerd. Eventuele kostenoverschrijdingen (bijvoorbeeld als gevolg van prijsstijgingen) worden binnen het beschikbaar budget opgevangen, hetzij door versoeringen of door het schrappen van projecten. De Stuurgroep Ruimte Kwaliteit Zwakke Schakels, waarin alle deelnemende partijen zitting hebben, neemt hierover een besluit. Op individueel projectniveau is de projecteigenaar na opdrachtverlening zelf verantwoordelijk voor dekking van eventuele meerkosten. De partijen die financieel bijdragen maken hun bijdragen conform afspraak over aan de provincie die deze bijdrage inclusief haar eigen bijdrage op een tussenrekening op de balans plaatst. Als gevolg hiervan wordt de provinciale bijdrage in één keer onttrokken aan de bestemmingsreserves TWIN-H en Actieprogramma 2010.

De provincie is programmamanager en geeft intern akkoord voor betaling aan de projecteigenaren voor de afzonderlijk te realiseren projecten ten laste van de genoemde tussenrekening. De provinciale bijdrage komt als eerste tot besteding, daarna de bijdrage van anderen waaraan (in tegenstelling tot die van de provincie) rente wordt toegerekend met als rentepercentage dat van "schatkistbankieren". De renteopbrengst wordt het jaar erop aan het programmabudget toegevoegd. Na afloop van het project wordt het (eventueel) resterend rentesaldo naar rato aan de inbrengende partijen terugbetaald.

Uitbetaling aan de partijen voor de te maken projectkosten vindt pas plaats na opdrachtverlening inzake de projecten waarbij:

- Over deelprojecten met kosten lager dan € 100.000 geen voorschotten worden uitbetaald;
- Over projecten met kosten hoger dan € 100.000 uitbetaling geschiedt op basis van: 50 % bij opdrachtverlening en 50% halverwege de uitvoering van de werkzaamheden.

De BTW over de gemaakte kosten door Zijpe en Bergen wordt niet uitbetaald (vanwege aftrek bij het BTW-compensatiefonds); de BTW over de gemaakte kosten door Landschap NH en Natuurmonumenten wel.

b. Eindrapportage Uitvoeringsprogramma en te maken kosten voor het begeleiden van de voorbereiding en het proces de kosten voor een accountantsverklaring.

Na afloop van het Uitvoeringsprogramma wordt binnen zes maanden een eindrapportage over:

- de afzonderlijke projecten (verantwoordelijkheid projecteigenaren)
- het Uitvoeringsprogramma (verantwoordelijkheid provincie) opgesteld,

waaronder het totaal aan gemaakte kosten.

De eindrapportages over de projecten en het Uitvoeringsprogramma wordt vergezeld met een (onafhankelijke) accountantsverklaring. Afsproken is dat iedere verantwoordelijke daarvoor zelf de kosten draagt en dat deze kosten niet ten laste van het Uitvoeringsprogramma komt.

Dit betekent dat de accountantskosten over het Uitvoeringsprogramma als geheel voor rekening komen van de provincie die de rol als programmamanager (en penningmeester) heeft. Ter dekking van deze, en mogelijke andere proces- en voorbereidingskosten, wordt er een bedrag van € 300.000 beschikbaar gesteld.

c. Zandpolder

Na het PS-besluit over het programma Ruimtelijke Kwaliteit Zwakke Schakels kan het project Zandpolder Fase 2 voorgedragen worden voor plaatsing op het Uitvoeringsprogramma ILG 2012 t.b.v. subsidieverlening aan Landschap Noord-Holland. De subsidie zal maximaal € 229.102 bedragen, waarvan € 171.829 ten laste van de TWIN-H en € 57.275 ten laste van het budget ILG-Verdrogingbestrijding.

- **Raming projectbudget:** € 8.139.225
- **Raming oriëntatiefase:** Geen
- **Raming voorbereidingsfase:** Geen
- **Raming uitvoeringsfase:** € 7.839.225

- **Raming afrondingsfase:** 300.000. (accountantskosten)
- **Financiële meerjarenplanning:**

- **2012**
 - (a) Onttrekking van € 7.610.123 aan de bestemmingsreserves TWIN-H en Actieprogramma 2010 en storting op tussenrekening van de balans. Uitgaven hiervan lopen niet over de provinciale begroting.
 - (b) Subsidie van € 229.102 aan LNH voor Zandpolder Fase 2
- **2017** (of indien gewenst eerder)
 - (c) Accountantskosten i.v.m. eindrapportage, alsmede andere proces en voorbereidingskosten te maken door de provincie in haar hoedanigheid als projectmanager van maximaal € 300.000

2.5 Financiële risico's

De provinciale bijdragen aan het Uitvoeringsprogramma en Zandpolder Fase 2 zijn gemaximeerd: meerkosten dienen binnen het programma c.q. project opgevangen te worden door de projecteigenaars. De provincie heeft als programmamanager (en penningmeester) een belangrijke taak om niet meer uit te betalen dan er op de provinciale rekening beschikbaar is. Inzake de door de provincie te maken voorbereidings- en proceskosten kosten voor het opstellen van een accountantsverklaring is de verwachting dat deze kosten ruim binnen het daartoe beschikbaar budget van € 300.000 kan worden gedekt.

2.6 Consequenties voor resterende gelden Extra Investeringsimpuls

Voor Ruimtelijke Kwaliteitsprojecten Zwakke Schakel en Den Helder is binnen de bestemmingsreserves TWIN-H en Actieprogramma maximaal € 23,5 miljoen gereserveerd. Na aftrek van het voorbereidingsbudget Zwakke Schakels ad € 100.000 (november 2010) en de thans voorgestelde beschikbaar stelling van € 8.081.950 (exclusief ILG-Verdrogingbestrijding bijdrage van € 57.275) resteert er binnen Actieprogramma 2010 € 17.318.050. Dit restantbudget zal voor een beperkt deel worden ingezet voor het Ruimtelijke Kwaliteitsprogramma Den Helder. Het overige blijft gereserveerd voor het Uitvoeringprogramma Kust.

Projectomschrijving diverse projecten

1.4 Activiteiten/onderdelen project/deelprojecten

Projecten Petten	Omschrijving
P1. Aansluiting duin-dijk	Versterken duingebied door terugleggen Strandweg. Aan de landzijde wordt het bestaande talud uit veiligheidsoverwegingen opgevuld met zand.
P2. Uitzichtpunt	Uitzichtpunt op zandaanvulling achter de dijk in markante knik tegen de Pettemer Zeewering Mogelijk in combinatie met een horecavoorziening (direct achter de zeewering; dit wordt mogelijk planologisch voorbereid door de gemeente).
P3. Parkeervoorziening	Parkeervoorzieningen auto's en fietsen op parkeerplateau in brede zone achter dijk door herinrichting huidige parkeerplaats en uitbreiden in lengterichting (noord-zuid)
P4. Bezoekers- centrum	Planologisch mogelijk maken van een eventuele bredere opzet van het bezoekerscentrum Dijk te Kijk
P5. Strandovergang en omgeving	Aanleg van een nieuwe verbrede overgang (trap van 10 m + hellingbaan) bij nieuw strandpaviljoen Pad voor langzaam verkeer tussen dijkteen en parkeerplaats Verplaatsing dijkovergang om uitzichtpunt te bereiken
P6. Strandvoorzieningen	Planologisch mogelijk maken van een nieuw paviljoen bij verbrede dijkopgang.
P7. Nieuwe route dorp-strand	Doortrekken as centrum als route voor langzaam verkeer vanuit centrum (Hoogstraat). Reconstrueren kruispunt.
P8. Opwaarderen entree Petten	Breed groen profiel van entree Petten loopt door tot aan dijk (aansluitend op groenstructuur Petten). Herprofileren Spreeuwendijk met wandel/fietspad aan noordzijde Nieuwe ontsluiting bestaande paviljoen aan noordzijde.

Projecten Camperduin	Omschrijving
C1. Aansluiting duin-dijk	Werkzaamheden aan de duin bij het paviljoen (van Minkema) zodat de aansluiting dijk-duin optimaal wordt.
C2. Uitzichtpunt	Uitzichtpunt op knik dijk vormgeven als balkon met lange zitrand met aantal brede zitranden op buitentalud.
C3. Parkeervoorziening	Aanpassen parkeervoorziening is een particulier initiatief. In het programma zijn geen kosten opgenomen.
C4. Voorziening OV	Knooppunt (met bushalte) openbaar vervoer op zeewering Plaatsen van een wachtruimte en diverse speelattributen.
C5. Fietsenstalling	Hoogwaardige fietsenstalling direct achter binnenteen dijk (incl. oplaadpunten).
C6. Strandovergang	Breed strandpad als centrale as tussen duin en dijk met eenduidig materiaalgebruik (materialisering). As vormt entree: overgang dijk/duin en verbindt parkeerplaats met strand De toerit tot het strand (zeezijde) wordt (beter) toegankelijk gemaakt voor mindervaliden.
C7. Camperstandplaats	Camperstandplaats op buitentalud, bereikbaar via nieuwe hellingbaan aansluitend aan dynamisch uitwisselpunt.
C8. Strandvoorzieningen	De aanleg voor voorzieningen op het strand voor activiteiten zoals strandmeubilair waardoor er eenvoudig activiteiten op het strand kunnen plaatsvinden.

Projecten Harger en Pettemerpolder	Omschrijving
H1. Natuurontwikkeling kwelgebieden	Herprofileren oeverzone Jaagkade en aansluiting op duinrel Hargergat: 6ha Maatregelen stroompjes zuidzijde HPP lokaal vergraven Herstel grasland door vergraving bij Schoorlse Zeedijk: 5ha Nieuwe kleiputten Leipolder 2,4 ha Plaggen percelen voor zoete kwel zuidzijde HPP 6,8 ha Plaatsen molentje bij Verdorven End in Leipolder Peilverhoging brakke en zilte graslanden 50 ha (nader uit te werken) ----- Maatregelen uit inrichtingsplan (2005), zie aanduiding op kaart
H2. Natuurontwikkeling kleiputten	Stabiliseren morfologie bestaande kleiputten
H3. Bezoekers in de polder	2 parkeerplaatsen aanpassen op nieuwe teen HPZ: 1.200 m ² Vogelkijk en infopunten bij Putten en bij Schoorlse Zeedijk Extra infopunt Kamerkade/Nessedijk Verwijderen/vervangen oude hekken
H4. Wandelspoor	Schoorlse Zeedijk plus doorvaarbare loopbrug over Hondsbossche Vaart
H5. Fietsvoorziening en	Fietsroute Munnikweg-Bronnenweg verbeteren Twee veilige oversteekpunten op Hazedijk en Westerduinweg Een veilig oversteekpunt op Kamerkade en Hondsbossche Weg
H6. Bereikbaarheid natuurgebieden verbeteren	Presentatie van routes en mogelijkheden bij entreepunten
H7. minnelijke verwerving en inrichting	In de Harger en Pettemer Polder (HPP) wordt natuur gerealiseerd, die de natura 2000 doelen niet zal schaden, door minnelijke verwerving en inrichting.

Projecten Zwanewater	Omschrijving
Zw1.* Voorduin	Hoogte 7 tot 8 m +NAP ca. 80 m Op circa 80 m uit de kustlijn (komt overeen met de huidige afstand kustlijn tot duinvoet)
Zw2.* Duinvallei	Breedte afhankelijk van strandverbreding tussen 120 en 170 m Als bodem wordt huidig hoogwaterpeil gehandhaafd (ca 0 tot 1 m +NAP) Voor het ontstaan van een natte duinvallei dient deze uit te stuiven tot op grondwaterniveau De mogelijkheid voor uitstuiven hangt af van de breedte van de vallei en nemen daardoor naar het noorden toe af Inkomend zandtransport dient zoveel mogelijk te worden voorkomen Noordelijk deel in verband met nabijheid Zwanewater meer op natuurwaarden afstemmen Zuidelijk deel is toegankelijk voor recreanten
Zw3.** Zuidelijke strandtoegang Sint Maartenszee	Uitgevoerd als dam op 5m +NAP (mede om duinvallei te compartimenteren) Route voor mindervaliden Bevoorrading strandpaviljoens en hulpdiensten
Zw4.** Noordelijke strandtoegang St. Maartenszee	Plankieren (3 meter brede boardwalk uit te voeren als demontabel element) Ontmoedigt wandelaars om in de noordelijke duinvallei te lopen

** Voorgesteld wordt dit mee te nemen binnen het kader van de zandversterking richting de markt als onderdeel van een mogelijk te bereiken ambitie van het voorkeursalternatief. Realiseerbaarheid is hierbij afhankelijk van de aanbieder van de marktpartij. De kosten voor Zw1 en Zw2 komen niet ten laste van het onderhavige ruimtelijke programma en maken als zodanig hier geen onderdeel van uit.*

*** Indien het voorduin met duinvallei niet gerealiseerd kan worden vervallen de bouwstenen Zw3 en Zw4.*

Projecten Callantsoog	Omschrijving
Co2. Verbrede strandopgang en plein	<ul style="list-style-type: none"> • Betere toegankelijkheid vanuit het dorpsplein Callantsoog • Legt directe relatie tussen de horeca op het dorpsplein en de strand • Brede trap met geïntegreerde hellingbaan, zodat ook mindervaliden/kinderwagens de rechtstreekse verbinding kunnen gebruiken
Co3. Uitzichtpunt Kiefteglop	<ul style="list-style-type: none"> • Uitzicht over zee en Zwanenwater • Geen uitstekende toren, slechts een vlonder ca. 70cm boven maaiveld • Toegang vanuit de zuidelijke strandopgang Callantsoog (Kiefteglop)
Co4. Oplossen parkeerproblematiek	<ul style="list-style-type: none"> • Het huidige parkeerterrein Kieftegalop (gemeente Zijpe) wordt heringericht en het niet meer functionele fietspad van de gemeente Zijpe in de Uitlandse Polder West (Natuurmonumenten) wordt deels ingericht als parkeerterrein.
Co5. Uniforme informatiepanelen strandopgangen	<ul style="list-style-type: none"> • Plaatsen 9 grote eenduidige en heldere informatiepanelen bij iedere strandopgang • Plaatsen 10 strandpaviljoen panelen
Co6. Uitlandse Polder	<ul style="list-style-type: none"> • Langer vasthouden kwelwater langs oostrand • Verbreden waterlopen in ZW-NO richting • Laarzenspoor door de polder, aansluiting op Kooibos en Uitlandse Polder Noord

Projecten Groote Keeten	Omschrijving
GK1. Botgat	<ul style="list-style-type: none"> • Vrijliggend wandelpad in kleischelpen aan oostzijde gebied • Ruiterroute (zand) ten noorden langs Groote Keeten
GK2. Zandpolder	<ul style="list-style-type: none"> • Landschappelijke en ecologische versterking van de natuurlijke overgang tussen duinen en binnenduinrand

